

ЗА ИМЕТО НА ЕДИН СРЕДНОВЕКОВЕН БЪЛГАРСКИ ВОЕНАЧАЛНИК И НЕГОВАТА КРЕПОСТ *КРАКРА*

ANNA CHOLEVA-DIMITROVA

*Institute for Bulgarian Language
of the Bulgarian Academy of Sciences*

On the Name of a Medieval Bulgarian Military Leader and His Fortress *Krakra*. The article focuses on the prominent Bulgarian military leader *Krakra*, the defender of a medieval fortress that bears his name. The onomastic analysis is grounded in historical sources, examining early records in which the anthroponym *Krakra* appears. He is first mentioned in the chronicle of John Skylitzes. Until now, the Bulgarian boyar has been widely known only by the name *Krakra*; however, historical records indicate additional forms of the name – such as *Krakas* – which are also frequently attested. Beyond the analysis of the anthroponym using standard onomastic methods (including the reconstruction of names and their variants), comparative onomastic material is also employed. Two main hypotheses are proposed, the more convincing of which is that the onym represents a primary anthroponym (a nickname), from which the name of the fortress subsequently developed.

Keywords: *Krakra*, medieval fortress, nickname, personal names, reconstruction of names

DOI: <http://dx.doi.org/10.17951/zcm.2026.15.73-82>

УВОД

Една от най-известните средновековни български крепости се радва на голям интерес от страна на учените историци и археолози и до днес. Владетелят на тази крепост също е обект на многобройни изследвания.

Кракра е български болярин от времето на цар Самуил (997–1014). Според византийския хронист Скилица той бил човек, *извънредно способен във военните дела* (IScSH: 346). По всяка вероятност Кракра е бил потомък на прабългарски род и управител (комита) на Средецката област. Скилица съобщава, че на него са подчинени 35 крепости с техните

воеводи. Този български болярин е известен като защитник на Перник (Andreev & Lazarov & Pavlov 2012: 52).

Самата крепост е проучвана много подробно в течение на десетилетия. Тя е известна и като Пернишката крепост. Археологическите разкопки доказват, че в района ѝ е имало живот още от праисторическо време. Най-ранното селище е от епохата на неолита, съществувало през енеолита и бронзовата епоха. В района на крепостта има следи и от тракийско укрепено селище. Средновековната крепост е просъществувала около четири столетия, обхваща площ от 50 дка. *Над византийското и ранносредновековното селище от VI–VII в. се изгражда ново българско, което след 816 г. прераства в мощна крепост в утвърдената вече нова българска държава* (Mitova-Dzhonova 1983: 124–125).

КРАКРА – ИМЕТО НА ЕДИН БЪЛГАРСКИ ВОЕНАЧАЛНИК ПРЕЗ СРЕДНОВЕКОВИЕТО И НЕГОВАТА КРЕПОСТ

През последните години бяха поставени въпроси относно произхода и значението на името Кракра. Тук ще предложим някои хипотези.

Досега няма специално, по-подробно изследване върху този оним. Има изказани някои различни становища. Леко скептично е мнението на българския археолог Васил Миков относно установяването на произхода на името: *При Перник е запазен спомен за Кракра, но дали този спомен е достигнал чрез народа, или това е наложено чрез книжницата, не може да се установи с положителност* (Mikov 1943: 127).

В средата на XX век унгарският учен Гюла Моравчик предполага, че антропонимът *Кракра* е възникнал от тюркско-българското *кара* ‘черен’, което трябва да се приеме за много малко вероятно. Прави впечатление, че освен формата *Кракрас*, има отбелязани и други, неподлежащи на анализ от него, форми (Moravcsik 1958: 173). За тях вж. по-долу в текста.

АНТРОПОНИМЪТ КРАКРА – ПРОИЗХОД И ЗНАЧЕНИЕ

За съжаление, нямаме запазени български извори, които да ни разкрият повече подробности за живота и борбите на този велик български пълководец. В трудовете на византийския хронист Скилица се открива най-ранното споменаване на името му: гр. *Кракрѣс: dux Bulgarorum, Pernici praefectus*, XI в. (IScSH: 346).

Вероятно името *Кракра* е възникнало от прякор *Кра-кра*, който е звукоподражателен. Изследвайки редупликацията на звукосимволичните лексеми, Живка Колева-Златева, позовавайки се и на други учени, приема, че в основата на номинацията на образуваните чрез звукова символика лексеми (...) са залежали признаци, получавани чрез зрението, слуха, обонянието, вкуса (Koleva-Zlateva 1998: 93). Установено е, че такива са едни от най-старите лексеми в развитието на езика, т.е. това са първични названия. Без резерви се приема и мнението, че с течение на времето се губи първоначалният мотивиращ семантичен признак. Какво би трябвало да означава този оним? В основата е звукоподражателното *гра-гра / кра-кра*, характерно за грабливи птици; срв. *грак* ‘грачене’, бълг. глагол *грача*, ‘говоря с прегракнал глас’, стб. *гракати* (Симеонов сб. 1073); от ие. **ghrā-*, звукоподражателно с формант *-k-*. Срв. укр., белорус. *грак* ‘гарван’; пол. *kruk* ‘врана, гарван’. Формата се среща и в другите славянски и много неславянски езици (БЕР I 272).

Ако приемем, че *Кракра* е прякор, би трябвало да отговорим и на въпросите: *Кой по принцип дава прякора?* – Това са хора от обкръжението на носителя, както и чужди хора. *Възможно ли е този прякор да е даден от византийците?* – И това е възможно. Би могло да е заемка от гр. *κράζω* ‘грача; прен. викам, крещя, дигам шум’ (СтгрБР 448). Глаголът *крякам*, преносно ‘крещя’, също и нариц. *кряк*, *крясък* се срещат и във всички славянски езици; звукоподражателно (подробно БЕР III: 68–69). По такава хипотеза прозвището би означавало ‘човек, който е с грачеш, дрезгав глас’.

Има регистриран прякор *Кръкльо*, от диал. *кръкльо* ‘който постоянно се кара, заяжда’, Ботевградско; ФИ *Кръклев*, Кюстендил; ФИ *Кракакъов*, Ловеч, 1878 – без обяснение (Исчев 1969: 373); Пр *Кракацила*, Ботевградско.

Многобройни са прякорите, запазени в родови и след това във фамилни имена, които означават гръмогласни, шумни хора. Срв. семантично ФИ като: *Граченев* в Банско, *Гръмидолов*, *Гръмидолски*, *Гръмодолски*; *Гърлянов* в Самоков и Свищов, *Гърмидолов*, *Гърмидолски*, *Гърмодолов*, *Гърмилов*, от диал. *гърмило* ‘гръмогласен човек,’ също и *гърмидол(ец)* ‘човек с гръмлив глас’ (Исчев 1969: 185, 188, 196).

Мое изследване на родовите имена у българите установява, че немалка част от тях имат в основата си прякори, които са възникнали именно по такива отличителни черти на носителите им – говорят високо, крещят, с характерни по-силни гласове. Срв. РИ: *Джавгаровци*, *Джагалйе*, *Джагарци*, *Дръндеви*, *Клапарските*, *Клянкови* и др.¹

¹ А. Чолева-Димитрова. „Народопсихологията, отразена в родовите имена на българите.“ *Български език*, бр. 4 (2017): 23.

Прозвищата и прякорите са били характерни и за повечето средновековни владетели. Този въпрос е изследван подробно в различни научни публикации. Напр. Лора Тасева разглежда прозвищата на няколко византийски владетели: Константин IV *Погонат*, Константин V *Копроним*, Константин VII *Порфирогенет* (Taseva 2021).

ПОДОБНИ ФОРМИ

Други форми, отбелязани при Скилица и цитирани от Моравчик, различни от *Кракрѣс* / *Кракрас*, са *кракаѣ* 1, *крака́с* 5, *кракѣн* 1 (Mogavcsik 1958: 173). В тези записи отсъства второто *р*. Интерес представлява формата, която се повтаря най-често: *крака́с*. Наличието на тези стари записи позволява при реконструкцията на онима да се предположи за *крака́с*, че името е едноосновно, образувано от *крак* / *Крак*.

В старинната българска антропонимия е отбелязано ЛИ *Крако*, пожелателно, от нариц. *крак* ‘да бъде със силни, здрави крака,’ 1648 г., както семант. ЛИ *Ногой*, XVII в. (Ilchev 1969: 373; Zaimov 1988: 127). С тази основа има отбелязани и други имена: *Кракал*, *Кракан*. Срв. и трак. ЛИ *Καρκος* (Dana 2014: 237), би могло с метатеза *Κρακος*.

С основа ЛИ *Крак* има много селищни имена на север и североизток от българските земи: *Краки*, Г. Витебск 2, Волиния; *Кракино*, Г. Кострома; *Краковец*, Галиция, Львов; *Краково*, Самара, Псков 3; *Краковская*, Архангелск; *Краковщина*, Киев (RGN IV 507; SG IV 605). Град *Краков* / *Kraków* (на немски ез.: *Krakau*) е основан от предводителя на висляните Крак според легенди, засвидетелствани и в средновековни полски хроники (Rikev 2014: 346). Срв. МИ/СелИ *Кракъ* в Призренско в Хрисовул от 1348 г. (Taseva 1998: 209); РечИ *Кракова* в обл. Самара; *Краковое*, езеро в Г. Харков; *Кракояк* в г. Вологда; *Кракопа* в обл. Витебск (WRG II 498–499).

Стигаме и до нарицателното *крак*, което съществува във всички славянски езици (БЕР II 712), а производните от тази основа са безбройни, изследвани по-подробно в полски език (Babik 2018). Тази дума и в бълг. има изчезнало значение: ‘пън’ (Zaimov 1967: 141); запазено в топоними от цяла България, напр.: МИ *Пръчи-крак*, *Стръчи-крак*; в пол. ‘храст’. С осн. *крак*: *кракал* ‘вид блатна птица, креал, *Egretta alba*,’ Бобошево; *кракел* ‘кука, ченгел.’ С тази основа се образуват редица топоними.

ПОРЕДНО ПРЕДПОЛОЖЕНИЕ ЗА КРАКРЪС

Поредното предположение е двукомпонентно (композиция), съставено от осн. *крак* / *Крак* и *ра* / *Ра*. Ако приемем за първична формата *Кракрѣс* – името би могло да е композиция, образувано от осн. *крак* / *Крак* и *ра* / *Ра*. За първата част вж. по-горе ЛИ *Крак*. Втората част на антропонима в този случай остава *Ра* (или *Ре*). Възможно ли е прякорът да е повлиян от името на бога на Слънцето в египетската митология? Към времето на Петата династия през XXV и XXIV век пр. Хр. той вече е един от главните богове в Древен Египет: *въплъщава се в образа на сокол или се изобразява като човек с глава на сокол (...) държащ символа анх – кръст с кръг на върха, който означава безсмъртие. От XVII век пр.н.е., когато е времето на Новото царство, той се отъждествява с бог Амон (Амон Ра) и става върховен египетски бог* (Hart 2005: 13–14).

Все пак, интересно е да се знае, че в индоевропейските езици се откриват култови имена или теоними със сходна форма и е твърде вероятно те да са възприети като модел за образуването на имената на богове и у прабългарите, напр. *Митра*. Ако трябва да дадем точни успоредици за образуването, то това са теонимите: *Индра* – ведически бог на гърма и войната, на бурите, гръмотевиците и мълниите. Символизира силата, енергията и виталността. Името е производно или е с първа част – (р.) *Инд*; съществуват любителски предположения, че е свързано с Тангра: *По всичко личи, че под името Тангра нашите прадеди са почитали Бога-гръмовец в далечното минало, а по-късно с това име са започнали да назовават Върховния Небесен Бог. Друг сходен по образуване теоним е Рудра – смята се, че този бог въплъщава (...) няколко древни, доарийски божества, почитани някога от жителите, обитаващи долината на Инд.*²

Дали се срещат в българската история антропоними или теоними с подобно образуване, срв. *Танг-ра*? До приемане на християнството през 864 г. *Тангра* (*Небето*) вероятно се е считал за върховен бог на прабългарите. Сред доказателствата за бог *Тангра* в българския пантеон е Колоната от Мадара, съхранявана в Националния археологически институт с музей в София (вж. подробно Beshevliev 1981: 52; Popov 2005).

При изследването на българската топонимия в гръцки и сръбски средновековни документи Лора Тасева установява, че приблизително две трети от прякорите, образували топоними, са двукоренни съществителни (Taseva 1998: 138–140). Може да се предположи, че втората част е добавена със значение бог. Семантично би могло да означава ‘крак

² Вж. по-подробно предположения и за други сходни теоними: *Индийски богове*: <https://mitove-i-legendi.net/mitove-i-legendi/india/indiiski-bogove/> (достъп: 10.10.2025).

на бога, божи крак', въпреки че за успешни владетели обикновено се казва, че имат *силна ръка*, както и за божествена намеса се употребяват изрази като *божията ръка* и дори *божи пръст*. Антропонимите с основа *бог*, предимно композити, и досега са твърде много в българската личноименна система. Трябва да отбележим, че преномени с първа част *бог-*, напр. *Богомил*, *Богослав*, и мн. др. преобладават, докато с втора част *-бог* са рядкост, напр. *Дажбог*, теоним (вж. подробно Vlahova-Angelova 2021).

ТОПОНИМЪТ КРАКРА

Остава спорно, кое название е първично – това на болярина или на местността *Кракра*.

В микротопонимията на Пернишко са запазени топонимите *Градо* и *Кракра*, които назовават една и съща местност:

- **МИ ГРАДЪ**, хълм с останки от антични и средновековни строежи, югозападно на 2 км от Перник. – Естествено защитено място, наоколо основи на малки черкви. Тук било седалището на българския болярин Кракра (Velev 2010: 11).
- **МИ КРАКРА**, рядко име на *Градо* при Перник. – От *ЛИ Кракра*, историческа личност (Velev 2010: 45).

Макар и споменавано по-рядко, в топонимията е съществувало и местното име *Кракра*, което е назовавало цялата местност и хълма, на който е изградена крепостта. Възможно ли е първоначално местността и крепостта да са наричани така, а по-късно названието да премине като прозвище на нейния владетел? В българския антропонимикон има много родови имена, които са възникнали по местонахождение. Засега остава само една хипотеза. Съгласна съм с твърдението на проф. Георги Николов: *С право името му сега се е сляло с названието на пазената от него българска твърдина – останките от крепостта на пернишкия хълм Кракра* (Nikolov 2020: 25).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

По принцип стои въпросът, дали личност като военачалника Кракра може да бъде известна с прякора си, а не с името си по рождение? Това е напълно възможно, доколкото националната история съдържа немалко подобни примери. Нима например прякорът Левски не е по-различим от името Васил Иванов Кунчев? Българинът обича твърде много да дава прякори. Освен това, прозвищата и прякорите са били характерни и за повечето средновековни владетели (Taseva 2021: 84).

В настоящата статия беше направен опит да се доближим до истината за произхода и значението на онима *Кракра*. Като най-вероятно трябва да приемем становището, че изследваният антропоним е възникнал от прякора на великия средновековен български пълководец. Семантично той би означавал ‘човек, който е с грачеш, дрезгав глас.’ Антропонимът (прякорът) е първичен, а названието на крепостта е възникнало от името на нейния владетел. Откриването и публикуването на нови писмени извори и добавянето на нови аргументи би направило възможно съществуването и на други хипотези.

REFERENCES

- Andreev & Lazarov & Pavlov 2012:** Andreev, L. & Y. Lazarov & Iv. Pavlov. *Who Is Who in Medieval Bulgaria*. Third expanded and revised ed. Sofia: East-West, 2012. [In Bulgarian: Андреев, Й. & Ив. Лазаров & Пл. Павлов. *Кой кой е в средновековна България*. Трето допълнено и основно преработено издание. София: Изток-Запад, 2012.]
- Babik 2018:** Babik, Z. “Krakow as Proto-Slavic and Old Polish Topographic Place Name – A Survey of Polish Toponomastic Material and North Slavic Lexical Evidence.” In Bijak, U. & H. Gorny & M. Magda-Czekaj, eds. *Onomastics – Neohumanities – Social Sciences*: 37–56. Krakow: PAS Institute of Polish Language, 2018. <http://dx.doi.org/10.17651/ONOMAST2018.4>. [In Polish: Babik, Zb. „Kraków jako pra- i staropolska nazwa topograficzna – przegląd polskiego materiału nazewniczego i północnosłowiańskich nawiązań apelatywnych.” W: Bijak, U. & H. Górny & M. Magda-Czekaj, red. *Onomastyka – neohumanistyka – nauki społeczne*: 37–56. Kraków: Instytut Języka Polskiego PAN, 2018.]
- Beshevliev 1981:** Beshevliev, V. *Proto-Bulgarian Epigraphic Monuments*. Sofia: Otechestven front, 1981. [In Bulgarian: Бешевлиев, В. *Прабългарски епиграфски паметници*. София: ОФ, 1981.]
- Dana 2014:** Dana, Dan. *Onomasticon Thracicum. Répertoire des noms indigènes de Thrace, Macédoine, Orientale, Mésies, Dacie and Bithyine*. Athens: National Hellenic Research Foundation, 2014.
- Hart 2005:** Hart, G. *The Routledge Dictionary of Egyptian Gods and Goddesses*. 2nd ed. London – New York: Routledge, 2005.
- IScSH:** *Ioannis Scylitzae Synopsis Historiarum*. Editio princeps. Ed. J. Thurn. Berlin: De Gruyter, 1973.
- Ilchev 1969:** Ilchev, St. *Dictionary of Personal and Family Names Among Bulgarians*. Sofia: BAN, 1969. [In Bulgarian: Илчев, Ст. *Речник на личните и фамилните имена у българите*. София: БАН, 1969.]
- Koleva-Zlateva 1998:** Koleva-Zlateva, Zh. “Bulgarian Names with Sound-Symbolic Origin.” *Proglas*, no 2 (1998): 92–109. [In Bulgarian: Колева-Златева, Ж. „Български названия със звукоимволичен произход.“ *Проглас*, № 2 (1998): 92–109.]
- Mikov 1943:** Mikov, V. *Origin and Meaning of Names of Our Towns, Villages, Rivers, Mountains and Places*. Sofia, 1943. [In Bulgarian: Миков, В. *Произход и значение на имената на нашите градове, села, реки, планини и места*. София, 1943.]

- Mitova-Dzhonova 1983:** Mitova, Dzhonova, D. *Archaeological Monuments in Pernik District*. Sofia: National Institute for Cultural Monuments, 1983. [In Bulgarian: Митова-Джонова, Д. *Археологическите паметници в Пернишки окръг*. София: Национален институт за паметници на културата, 1983.]
- Moravcsik 1958:** Moravcsik, G. *Byzantinoturcica. II. Sprachreste der türkvölker in der byzantinischen Quellen*. Berlin: Akademie Verlag, 1958.
- Nikolov 2020:** Nikolov, G. "Krakra – the Defender of Pernik and His Role in Bulgarian History at the Beginning of the 11th Century." In Krumova, V. & G. Nikolov, eds. *Krakra 1. Proceedings of the International Scholarly Conference "The Decline of the Early Medieval Bulgarian Kingdom, 1018. Pernik Through the Ages – History, Archeology and Culture: 9–25*. Sofia University Press, 2020. [In Bulgarian: Николов, Г. „Кракра – защитникът на Перник и неговата роля в българската история в началото на XI в.“ В: Крумова, В. & Г. Николов, съст. *КРАКРА 1. Сборник с материали от Международната научна конференция „Залезът на ранносредновековното Българско царство, 1018 г. Перник през вековете – история, археология и култура“*: 9–25. София: УИ Св. Климент Охридски, 2020.]
- Popov 2005:** Popov, B. "Universal Nomination Models for Theonyms (A Virtual Model and Specific Variants)." *Contrastive Linguistics* (Sofia), no 3 (2005): 57–83. [In Bulgarian: Попов, Б. „Общи универсални модели при номинацията с теоними (виртуален модел и конкретни варианти).“ *Съпоставително езикознание*, бр. 3 (2005): 57–83.]
- Rikev 2014:** Rikev, K. *Two Wisents and a Muse. Polish Literature of the 15th–18th Centuries: Epochs, Authors, Texts*. Sofia: Balkani, 2014. [In Bulgarian: Рикев, К. *Два зубъра и муза. Полската литература XV–XVIII век. Епохи, автори, текстове*. София: Балкани, 2014.]
- Taseva 1998:** Taseva, L. *Bulgarian Toponymy from Greek and Serbian Medieval Documents*. Sofia: Litera, 1998. [In Bulgarian: Тасева, Л. *Българска топонимия от гръцки и сръбски средновековни документи*. София: Литера, 1998.]
- Taseva 2021:** Taseva, L. "Nicknames of Byzantine Rulers in Medieval Bulgarian and Serbian Translations." In Choleva-Dimitrova, A. & M. Vlahova-Angelova & N. Dancheva, eds. *'Sledovati Dostoit.'* *Proceedings of the International Onomastic Conference "Anthroponyms and Anthroponymic Researches in the Beginning of 21st Century", dedicated to the 100th anniversary of the birth of prof. Yordan Zaimov, Dr. Sc. (1921 – 1987) 20 – 22 April 2021*: 84–95. Sofia: Prof. Marin Drinov BAS Press, 2021. [In Bulgarian: Тасева, Л. „Прозвища на византийски владетели в български и сръбски средновековни преводи.“ В: А. Чолева-Димитрова & М. Влахова-Ангелова & Н. Данчева, ред. *Слъдовати достоитъ. Доклади от Международната ономастична конференция „Антропоними и антропонимни изследвания в началото на XXI век“*: 84–95. София: Проф. Марин Дринов – БАН, 2021.]
- Velev 2010:** Velev, P. *Local Names in Pernik Region*. Veliko Tarnovo: Faber, 2010. [In Bulgarian: Велев, В. *Местните имена в Пернишко*. Велико Търново: Фабер, 2010.]

- Vlahova-Angelova 2021:** Vlahova-Angelova, M. "Personal Names Derived from *bog-* in Historical and Contemporary Bulgarian Anthroponymy." In Choleva-Dimitrova, A. & M. Vlahova-Angelova & N. Dancheva, eds. *'Sledovati dostoit.'* *Proceedings of the International Onomastic Conference Anthroponyms and Anthroponymic Researches in the Beginning of 21 st Century: 186–202.* Sofia: Prof. Marin Drinov BAS Press, 2021. [In Bulgarian: Влахова-Ангелова, М. „Лични имена, образувани от основата бог-, в историческата и съвременната българска антропонимия.“ В: Чолева-Димитрова, А. & М. Влахова-Ангелова & Н. Данчева, отг. ред. *Слъдовати достоитъ. Доклади от Международната ономастична конференция „Антропоними и антропонимни изследвания в началото на XXI век“:* 186–202. София: БАН – Проф. Марин Дринов. [https://press.bas.bg/bg/eBooks-105/show-106\(29\)](https://press.bas.bg/bg/eBooks-105/show-106(29))].
- Zaimov 1967:** Zaimov, Y. *Settlement of the Bulgarian Slavs on the Balkan Peninsula. Study of the Resident Names in Bulgarian Топониму.* Sofia: BAN, 1967. [In Bulgarian: Заимов, Й. *Заселване на българските славяни на Балканския полуостров. Проучване на жителските имена в българската топонимия.* София: БАН, 1967.]
- Zaimov 1988:** Zaimov, Y. *Bulgarian Nominalia.* Sofia: BAN, 1988. [In Bulgarian: Заимов, Й. *Български именник.* София: БАН, 1988.]

РЕЧНИЦИ:

- RGN:** *Russisches geographisches Namenbuch.* Herausgegeben von Max Vasmer. 1–6. Wiesbaden, 1962–1972.
- SG:** *Słownik geograficzny królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich.* Т. 1–15. Warszawa, 1880–1900.
- WRG:** *Wörterbuch der russischen Gewässernamen.* Herausgegeben von Max Vasmer. 1–5. Nachricht Berlin-Wiesbaden, 1960–1973.
- БЕР:** *Български етимологичен речник.* Т. 1–7. София: БАН, 1971 и сл.
- СтгрБР:** *Старогръцко-български речник.* Четвърто издание. София: Отворено общество, 1992.

СЪКРАЩЕНИЯ:

- МИ** – местно име
РИ – родово име
Сели – селищно име
ФИ – фамилно име

ANNA CHOLEVA-DIMITROVA (АННА ЧОЛЕВА-ДИМИТРОВА), PROF. DSC
Institute for Bulgarian Language of the Bulgarian Academy of Sciences

 <https://orcid.org/0000-0002-4251-1373>

„On the Name of a Medieval Bulgarian Military Leader and His Fortress Krakra.”

[Original title in Bulgarian: „За името на един средновековен български военачалник и неговата крепост *Кракра*.”] *Cyrillo-Methodian Papers*,
no 15 (2026): 73–82.

DOI: <http://dx.doi.org/10.17951/zcm.2026.15.73-82>

